

Universitätsbibliothek Paderborn

Praxis Episcopalis

In Qva Episcoporum Non Tantvm, Eorumqve Vicariorum munus; sed
Parochorum etiam & conscientiarum directorium concernentium casuum
ac dubiorum indies occurrentium Resolvtiones ... quàm brevissimè
continentur

Zerola, Tommaso

Coloniae Agrippinae, 1680

Reservatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10447

RESERVATIO.

Reservatio est triplex, prima in corpore juris, de qua in *capit. 2. de concessio. prebend.* quæ etiam vocatur devolutio, quando Episcopus non confert infra semestrem, vel patronus infra legitima tempora, & Episcopus non providet, præut in *cap. unico, de jure patron. li. 6. cum aliis vulgatis*, & de qua in *capit. 2. de prebend. l. 7.* quando beneficia vacant in Curia, vel apud sedem per duas dicitas, *cap. presenti, & ibi gl. in ver. legales. l. 6. Gom. q. 17. de impet. benef. per obi. sam. Car. & in Extravag. ex debito de elect. & Extravag. pia sollicitudinis, de preb. & ad regimen, eod. tit. sub communibus, quæ an fuerint temporaneæ, vel perpetuæ, vide in ver. beneficium, §. 3. concl. 4. & Aneam de Falcon. tract. de res. prebend. 4. Secunda, per regulas Cancellariæ, de qua superius in ver. regula Cancellariæ. Tertia, quando Papa reservat sibi omnia beneficia in omnibus mensibus ad providendos servientes in Curia, & laborantes in vinea Domini, licet Aneas loc. cit. quæ secunda prim. multas dicat reservationes, sed hoc sufficiat breviter; volui hæc scribere breviter, remittendo lectorem, pro majori & ampliori doctrina ad dictum Aneam, & Gasparum de Peruffi in tract. de reserv. & Rebuff. eo. tit. & quomodo Papa possit deponere de beneficiis quatuor modis, nimirum primò per reservationem; secundò per devolutionem, ex negligentia inferioris; tertio per vacationem in Curia;*

quartò, per plenitudinem presentantis, vide Gemin. in c. cum in tua, §. in prebendis, ver. quod si Papa, de consuet. l. 6. & quæ beneficia non cadant sub reservationibus istis, pro practica quotidiana, & faciliori indagine, dico breviter.

Primò, beneficia de mensa, & quænam sint, vide in ver. Mensa.

Secundò, beneficia suppressa.

Tertio, beneficia juris patronatus laicorum solum, Staph. de lit. grat. f. 17. nu. 4. & f. 92. 10.

Quartò, beneficia erecta post reservationem, vel prius erecta, & postea dotata, id est, post reservationem.

Sextò, beneficia vacantia per privationem.

Septimò, beneficia commendata.

Octavò, patrimonium ad titulum, ratione ordinis, juxta decretum sac. Conc. Trid. & Bull. Pii V.

Nonò, beneficia regalia, & imperialia.

Decimo, beneficia debita prius alicui, id est, quæ alicui fuerunt promissa per gratiam expectativam, vel mandatum de providendo.

Decimoprimo, beneficia aliàs reservata.

Decimosecundo, beneficia, in quibus aliquis habet jus ad rem, ut in c. si tibi absentis, de preb. l. 6.

Decimotertio, beneficia patrimonialia.

Decimoquarto, hospitalia quædam.

Decimoquinto, beneficia monocula.

Decimosexto, beneficia, quæ spectant

stant ad Episcopum, & Capitulum simul.

Decimoséptimò, beneficia, quæ habent aliquod onus annexum, putà præbenda Theologalis, vel pro magistro, Covar. c. 3. n. 9. pract. qq.

Decimostavò, beneficia sæcularia collegiata.

Decimononò, beneficia manualia.

Vigesimò, beneficia quæ vacant de jure, & non de facto.

Vigesimoprimum, beneficia regularia.

Vigesimosecundò, beneficia collata, & nondum collatio exequuta.

Vigesimotertiò, beneficia electiva.

Vigesimoquartò, beneficia per resignationem vacantia.

Vigesimoquintò, Capellanix, quæ non dantur in titulum à contrario sensu, gl. in Clem. 2. de decim. & dictum est in ver. Capellania, & in ver. spoliium, §. 15.

Vigesimosexto, beneficia vacantia per mutationes, vide plenius de istis Aeneam loc. cit. c. 3. & Gaspar. loc. cit. §. quæ autem.

Præterea pro practica etiam quotidiana, & faciliori Episcoporum intelligentia, ponam infra scripta breviter: primum, an Episcopus possit conferre beneficia, quæ vacaverunt in curia per mensem, & non fuerunt provisà per Papam?

Respondetur, quòd sic, elapso mense, sed non antè, c. statutum, de præb. l. 6. sed dubitatur, quòd tempus habet Ord. ad conferendum ista, ego puto semestre, prout in aliis, ca. secundo, de

concess. præb. c. licet, de suppl. neg. præb. & c. quia diversitatem, de præbend.

Secundò, an possit conferre beneficia, quæ vacaverunt in Curia, ante mortem Papæ, & non provisà per Papam, dum viveret, vel vacantia in Curia, Sede Papali vacante?

Respondetur, quòd sic, à simili, per dictum cap. statutum, & loquitur de beneficiis, & dignitatibus.

Tertiò, an Episcopus possit conferre beneficia vacantia in Curia, etiam curata, Sede vacante, etiam non expectato mense à die vacationis?

Respondetur, quòd sic, cap. si Apost. Sede, eodem tit. & l.

Quartò, an beneficia non vacantia in Romana Curia, sed devoluto ad Sedem Apostolicam, & Papa non contulit, dum viveret, sed prius mortuò

Respondetur, quòd sic, Sede vacante, probatur à fortiori, quia vacantia in Curia, prout sup. multo magis extra, sed devoluta, quia privilegia Principis sunt latissime interpretanda contra ipsum, Aeneas loc. cit. quæst. 4. eff. 6. nu. 12.

Quinto, an possit conferre beneficia vacantia in Curia, sed extra, tamen in mensibus Papæ, sive per alternativam, sive absque illa? Respondetur, quòd sic, sede vacante, probatur à fortiori, & à simili, Aeneas loc. cit. q. 2. eff. 2. nu. 1, 3, & 4. ubi dicit, quòd beneficia ubicunque vacant, æquiparantur vacantibus in Curia, intellige de reservatione generali, sed devoluta, sed per cap. 2. de præbend. & per regul. Cancellar. sunt de reservatione generali; ergo, &c.

&c. & idem dicit in *effect. sexto, nu. decimo*, ubi ait, quod si legatus habet auctoritatem à Papa conferendi beneficia vacantia apud Sedem Apostolicam, non censetur habere de beneficiis aliàs reservatis, sed devoluta, prout ibi, & citat Lapum *alleg. nonagesima sexta*. hoc tamen limita, nisi dicta beneficia Papa mandavisset provideri antequam moreretur, & ante executionem provisionis Papa moritur, quia tunc de illis esset bene provisum, Gasp. *loc. cit. §. 6.*

Sextò, nota, quod quando dicuntur vacare in Curia, vel apud Curiam, vel Sedem Apostolicam, intelligitur per duas dietas, prout *suprà, capitulo presenti, de præbend. l. 6.* & dieta est per viginti milliaria, prout ibi gl. in *ver. legales*, & Gom. *q. 17. de impetr. benef. per obit. sam. Card.*

Septimò, nota, quod aliqui dicunt dict. capitul. *statutum*, & capitul. *si Apostolica sede*, fuisse correctà, reformata, & sublata per jura nova; nempe per *Extravag. ex debito, de elect.* & *Extravag. pia sollicitudinis, de præbend.* prout tetigi *superius*, tamen multi Doctores tenent, quod non, ut Gasp. *loc. cit. Staph. in præfat. nu. 2.* & Aeneas *loc. cit. prima p. q. 4 effect. 6. num. secundo*, & *eff. 6. octavo, num. secundo & tertio*, & cum sit favorabilis, est etiam amplianda, cum potestas Episcoporum revertatur ad naturam suam primitivam, *capitulo ab exordio 35. distinct. l. si unus, ff. de pact. gl. in dicto capitul. statutum*, in *ver. numerandus*. nam licet reservationes sint favorabiles respectu reservantis, sunt ta-

men odiosæ respectu Episcoporum, eò vel maxime, quando Ecclesiæ patiuntur detrimentum, propter longam vacationem, nisi Episcopi providerent, per jura superius allegata, & sic Episcopus reducit ad jus suum primitivum, & naturale, conferre sic licet beneficia suæ Ecclesiæ, & diocesis, *c. ab exordio 35. dist. Staph. fol. 55. nu. 3.*

Nec obstat, quod dicit Reb. in *form. nov. provis. super dummodo tempore, nu. 19.* quod beneficia vacantia in Curia, sede vacante, providentur per successorem, quia non propter hoc negat, quin Ordinarii possint illa conferre, sed illis non conferentibus successor Papa confert.

Nec obstat dicere, quod per mortem Papæ cessat reservatio facta per regulas Cancellariæ, prout Reb. in *indice præf. benef. in ver. reservatio, f. 133. num. 33. super claus. & quod omnium, & singulorum, & in tertia parte signif. licet id ibi non potuerim reperire, & alibi*, quod regulæ Cancellariæ expirant morte Papæ, *fol. 123. num. duodecimo*, quod nec potui invenire, tamen id videtur dicere *tract. de reservat. nu. 36.* & quod reservationes in corpore juris sunt perennes, quia Rebuff. fuit fortassis illius opinionis, & sic hanc amplector tanquam favorabiliorem, & magis connaturalem Episcoporum potestati; iam ipsemet Rebuff. *tract. de devolut. nu. 98.* dicit non solum Episcopum, sed capitulum, Sedi Episcopali vacante, posse conferre beneficia devoluta, per *d. c. statutum*, ergo secundum suam sententiam, *c. statutum*, non est

est revocatum, nec obstat dicere, quòd tueor partem meam, & ago causam propriam deferendo Episcoporum auctoritatem, cum sim Episcopus, quia fateor ingenuè in Episcopatu meo, vel paucas, vel tenuissimas habere collationes, sed amicus Plato, amicus Socrates, & veritas per se elucet, Tull. r. Offic.

Decimò, nota mensem positum in d. c. statutum, currere à die vacationis, non notitiæ, sicut dicitur in c. licet de suppl. negl. pral. & de jur. patr. gl. in d. c. statutum, in ver. numerandum, quia hoc est interdictum in favorem Ecclesiarum vacantium, ne diu vacentur:

Decimoprimum, nota quòd dicta beneficia, & dignitates sic ad Ordinarium devoluta beneficio, d. c. statutum, & indulgentia, d. capit. si Apostolica sede, conferri debent ab Ordinario intra legitima tempora, prout in c. secundo, de concess. prabend. iterum fit devolutio ad sanctam Sedem Apostolicam, & etiam per regulas Cancel. à Pontifice successore, prout dixi superius in ver. regula Cancellaria, & sic ego practicavi in Episcopatu meo Minorenli, inveni dignitatem Archidiaconatus vacantem, quasi per annum, & quendam parochialem, & quendam beneficiuncula Sede Episcopali vacante, quasi per triennium, quæ propter eorum tenuitatem à nemine impetrabantur, quia ut vulgò dicitur, *Era piula spesa, che la presa*, & impetravi facultatem à sanctissimo Domino nostro Elem. VIII. conferendi illa favore, & intercessione Illustrissimi Card. Cinthii Nepotis e-

iusdem Sanctitatis, hoc anno 1597. quæ univi capitulo pauperrimo pro distributionibus quotidianis, ad horas canonicas recitandas, quod prius non erat.

Decimosecundo, reservatio beneficiorum facta à Papa currit non solum à die reservationis inclusivè, prout supr. in ver. alternativa, §. 5. sed à momento temporis, Gem. in c. si eo tempore, ver. quero, de elect. lib. 6.

Decimotertio, reservationes factæ à Papa expirant per mortem illius, Gem. in cap. 3. ver. quod nota, de offic. leg. lib. 6. vide in 1. part. in ver. beneficium, §. 2. ver. fallit quintò.

REPROBATUS.

Reprobus ob vitium, super eadem lepra percutitur per regulam, qui semel malus. Hest. in tit. de elect. §. nedom criminandus, nu. 10. quod nota pro concurrentibus ad beneficium, licet adveniente mutatione morum in melius possit admitti, ita sac. Conc. Trid. sess. 25. c. 14. de refor. donec post manifestum, ratio est, quia mores variantur, in disput. 6. de Petro, 47. dist. & Cavalc. dec. 19. & dictum est in ver. concursus, in ver. Ordo, & in ver. dimissoria.

SEDES EPISCOPALIS, SIVE THRONUS.

Sedes Episcopalis, sive thronus Episcopalis, quid significet? Respondetur ex decretis Urbani Papæ primi, ut habe-